

Ontworpen Kribben met Strekdam

RAPPORT : Alg. 80.R 136.Dr Ir Joh. van Veen.Normalisatie Hollands Diep.

1941. 26 blz. 3 bijlagen.

In verband met de afvoer van grote hoeveelheden zand uit het Hollands Diep is het noodzakelijk een normaliseringsplan voor die rivier op te maken. Het zoutgevaar bij Rotterdam eist kleine profielen van het Holl. Diep, liefst zo klein mogelijke. Langzamerhand worden alle benedenrivieren genormaliseerd de beurt is thans aan het Holl. Diep. De breedte bij de Moerdijkbrug is in 1933 bepaald op 975 m, doch hiervan moeten de gezamenlijke pijlerbreedten worden afgetrokken. Er blijft dan een profiel van 915 m breedte en 9.80 m - NAP diepte over. Dit profiel is ruim voldoende gebleken en kan dus als uitgangspunt dienen.

De Biesbos slijt per jaar met bijna 1.000.000 m³ aan. Na de inpoldering van de Biesbos zal het vloedvermogen van het Holl. Diep bij de bruggen nog sterk afnemen. Thans is deze 65 mill. m³, na inpoldering nog 35 mill. m³. Het vloed- plus ebvermogen wordt dan normaal 128 mill. m³/getij. Maatgevend is echter de max. opperwaterafvoer, die op 325 mill. m³/getij gesteld moet worden. Het bestaande profiel onder de brug kan deze hoeveelheid best verwerken.

Bij Willemstad wordt de breedte van 1050 m aangehouden. Gewaarschuwd wordt echter tegen te grote breedtebeperking zolang Amer en Nieuwe Merwede zelf zoveel breedte bezitten en het ijs van die rivieren dus samengeknepen wordt. Feitelijk moeten dus de Amer en de Nieuwe Merwede ook versmald worden. Dit geeft ook voordelen ten aanzien van de zoetwaterverdeling en de zoutbestrijding.

Er zou 14 mill. m³ zand moeten worden verwijderd uit het Holl. Diep binnen de nieuwe normaallijnen. Dit is niet voldoende om er de kribben en nabijgelegen dijksverhogingen mee te maken. De kosten worden geraamd op fl. 2.000.000.

De vraag wordt behandeld of de kribvelden voor landwinnen of voor zandwinnen gebruikt moeten worden. Het landwinnen wil hier uitstekend omdat zoveel Rijn- en Maasslib in het water aanwezig is. Er zouden ongeveer 1200 ha land ontstaan. Er wordt hier dan als het ware een nieuwe Biesbos geschapen nu de oude gaat verdwijnen. De griendverwerkingsbedrijven, die voornamelijk te Lage Zwaluwe zetelen, zouden dus kunnen doorgaan.

Als zandmijn is het terrein achter de kribkopenlijn evenmin te versmeden. Er zullen ong. 50.000.000 m³ uit geput kunnen worden. Evenwel is er het zoutbezwaar aan verbonden: vooral het mengingsbezwaar is zeer groot. Door dit menging wordt de grens onmiddellijk zeer ver stroomopwaarts verplaatst, zoals de ervaring op de Waterweg leert. De geprojecteerde inlaat bij de Rode Vaart mag liefst niet verzilten en de mond van de Kil evenmin. Uit een rivierkundig oogpunt verdient zandwinning zeer zeker geen aanbeveling.

De urgentie van de normalisatie is groot, daar voortdurend zand moet worden beschikbaar gesteld en gezorgd moet worden, dat het Hollands Diep niet te ruim wordt. Begonnen moet worden met het gedeelte van de Moerdijkbrug tot Strijensas.

De Amer zou in de benedenmond een breedtebeperking moeten ondergaan van 500 tot 400 m, de Nieuwe Merwede van 700 tot 550 m.

Gewezen wordt nog op het trouwens reeds bij de Wieringermeer-inpoldering naar voren gebrachte feit, dat landwinnen veel meer publiek voordeel oplevert dan tot uitdrukking komt in de koopwaarde. Men moet volgens schr. de economische waarde van dat land op ong. fl. 20.000.- per ha stellen in plaats van op fl. 2500.-. Ter verduidelijking worden de begrippen "privé-waarde" en "economische of publieke waarde" gebruikt. Men moet niet de privé-waarde van land tegenover de economische waarde der zandwinning zetten.